

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Milanem Podhrázkým v právní věci **žalobce: V. K.**, bytem X, zastoupeného JUDr. Vladimírem Kyselákem, advokátem, se sídlem Zahradnická 140, Příbram, proti **žalovanému: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Sokolovská 25, Praha 9, o **žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2013, čj. 42000/002376/13010/68/MK,**

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se žalobou podanou původně ke Krajskému soudu v Praze domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Příbram (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 29. 4. 2013, čj. 42011/110-6311-18. 10. 2012-24/025/2012/VR. Správní orgán I. stupně tímto rozhodnutím, jehož zrušení se žalobce taktéž domáhá, uložil žalobci povinnost zaplatit regresní náhradu podle § 126 odst. 1 a 4 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění (dál jen „zákon č. 187/2006 Sb.“), ve výši 26.875 Kč.

Krajský soud v Praze usnesením ze dne 18. 3. 2014, čj. 43 Ad 36/2013-33, žalobu odmítl s tím, že napadené rozhodnutí je soukromoprávní povahy. Na základě poučení krajského soudu v označeném usnesení pak žalobce shodnou žalobu podal k Okresnímu soudu v Příbrami. Tento okresní soud následně danou věc předložil k rozhodnutí zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, který usnesením ze dne 9. 11. 2015, čj. Konf 19/2015-7, určil, že příslušný vydat rozhodnutí o žalobě proti shora označenému rozhodnutí žalovaného, je soud ve správním

soudnictví, a současně zrušil výše uvedené usnesení Krajského soudu v Praze o odmítnutí žaloby. Věc proto byla předána k rozhodnutí Krajskému soudu v Praze.

Žalobce v žalobě předně shrnul dosavadní průběh řízení a především připomněl, že správní orgán I stupně s ním zahájil řízení v návaznosti na vydání rozsudku Okresního soudu v Příbrami ze dne 18. 4. 2012, čj. 2 T 151/2011-149, jímž byl uznán vinným ze spáchání přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti, kdy v důsledku jeho zaviněného protiprávního jednání při vykonávání pracovní činnosti způsobil dne 19. 4. 2011 dočasnou pracovní neschopnost Marcele Vobořilové (dále též „poškozená“). Dne 15. 2. 2013 žalobce oznámil správnímu orgánu I. stupně, že se na něho vztahuje amnestie prezidenta republiky vyhlášena a že v dané věci vzal zpět své dovolání k Nejvyššímu soudu. Správní orgán I. stupně však dospěl k závěru, že odsouzením žalobce vznikl nárok na regresní náhradu dle § 126 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb. bez ohledu na skutečnost, zda byl trest uložen či vykonán anebo bylo trestní stíhání podmíněně zastaveno či se na výkon trestu odnětí svobody vztahuje amnestie. Žalobce s rozhodnutím správního orgánu I. stupně nesouhlasil jednak z důvodu nesprávných skutkových závěrů, jednak z důvodu nesprávného právního posouzení. K odpovědnosti dle § 126 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb. nestačí jakékoliv protiprávní jednání, ale protiprávní jednání, které zakládá rozhodné skutečnosti pro vznik nároku na dávku.

Žalobce dodal, že od počátku namítá, že nenese odpovědnost za následky u poškozené, což bylo zjištěno i v rámci trestního řízení, a proto trval na tom, aby se správní orgán seznámil s obsahem trestního spisu a zejména se znaleckým posudkem znalce Dr. Ing. M. S. a s výsledky svědků Ing. H., K a M. P. Tyto důkazy však nebyly dosud provedeny. Podle žalobce měla na následky poškozené vliv řada faktorů, kdy jednání žalobce nemohlo rozhodným způsobem ovlivnit celý děj. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně přeneslo odpovědnost na nejslabší a konečný článek řetězce celého děje, ačkoliv žalobce při vykládce zboží postupoval způsobem stanoveným zaměstnavatelem v souladu s dosavadní praxí. Nejednalo o první případ vykládky dveří zabalených nastojato, avšak nevěděl, a ani vědět nemohl, že takto zabalený náklad je nestabilní, což je zcela zásadní z hlediska příčinné souvislosti s následkem a odpovědností za něj. Ke změně technologie postupu vykládky a školení zaměstnanců došlo až po nehodě žalobce. Základní pochybení tkví v nesprávném zabalení nákladu, neboť dodejce zboží ve snaze uspořit na přepravě zboží je zabalil nastojato, nikoliv na ležato, jak je obvyklé. Žalobce rovněž spatřuje pochybení na straně poškozené, která v manipulačním prostoru neměla co dělat a její přítomnost byla v příkrém rozporu s bezpečnostními a pracovními předpisy. Na pracovišti rovněž nebyly vyznačeny jízdní pásy pro vysokozdvizný vozík. Žalobce se dle závěrů odvolacího soudu v dané věci dopustil nikoliv vědomé nedbalosti ale nedbalosti nevědomé. Žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání zamítl, přičemž dle žalobce nepřistoupil ke správnému a hlubšímu výkladu zákona, neprovedl důkazy, kterých se žalobce dovolával, a zvolil nejjednodušší řešení, jak získat regresní náhradu. Žalobce závěrem zdůraznil, že setrvává na tom, že není odpovědný za regresní náhradu, neboť skutečná příčina úrazu poškozené nespočívá v jeho jednání jako řidiče vysokozdvizného vozíku, ale v nevhodně a nebezpečně balených dveřích.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě (jedná se o vyjádření k žalobě původně podané ke zdejšímu soudu, neboť ve vyjádření k žalobě podané u okresního soudu se žalovaný věnoval pouze otázce povahy žalobou napadeného rozhodnutí z hlediska soudního přezkumu) předně uvedl, že správní orgán I. stupně při rozhodování o povinnosti uhradit regresní náhradu vycházel z § 126 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb., podle něhož je povinen zaplatit orgánu nemocenského pojištění vždy ten, kdo způsobil, že v důsledku jeho zaviněného protiprávního jednání zjištěného soudem nebo správním úřadem došlo ke skutečností rozhodným pro vznik nároku na dávku. Znamená to, že pro účely regresní náhrady je odpovědný vždy přímo

subjekt, který právní předpisy porušil, tedy v dané věci je proto povinnou osobou žalobce, neboť ten právní předpisy porušil. K námitce, že neprovedl důkazy, kterých se žalobce dovolával, žalovaný uvedl, že orgány nemocenského pojištění nemají oprávnění posuzovat a závazně konstatovat nesplnění či porušení konkrétní povinnosti, a proto jsou vázány posouzením příslušného orgánu. Pokud by tedy soud v rámci příslušného řízení dospěl k závěru, že žalobce nezavinil těžkou újmu na zdraví poškozené a nespáchal tedy přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti, nemohl by orgán nemocenského pojištění rozhodnout o povinnosti uhradit regresní náhradu. Jelikož však bylo pravomocným rozsudkem rozhodnuto o zaviněném protiprávním jednání žalobce, v jehož důsledku došlo ke skutečnostem rozhodným pro vznik nároku na dávku nemocenského pojištění, rozhodl žalovaný zcela podle § 126 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb. o povinnosti žalobce zaplatit regresní náhradu. Na základě výše uvedeného žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná. Soud rozhodoval ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalovaný s tím výslovně souhlasil a žalobce s takovým postupem soudu nevyslovil nesouhlas.

V projednávané věci není mezi účastníky spor o předchozím průběhu správního řízení, jak je popsal žalobce ve shora reprodukované žalobě. Jak současně zdejší soud ověřil ve spisu Okresního soudu v Příbrami sp. zn. 2 T 151/2011 (a mezi účastníky je taktéž nesporné), žalobce dle pravomocného rozsudku uvedeného soudu ze dne 18. 4. 2012, čj. 2 T 151/2011-149, z nedbalosti způsobil poškozené těžkou újmu na zdraví, čímž spáchal přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti dle § 147 odst. 1 trestního zákoníku. Krajský soud v Praze k odvolání žalobce rozsudkem ze dne 14. 8. 2012, čj. 10 To 342/2012-166, zrušil a nahradil uvedený rozsudek okresního soudu pouze ve výroku o trestu a náhradě škody. Okresní soud v Příbrami pak v usnesení ze dne 7. 1. 2013, čj. 2 T 151/20011-198, konstatoval, že na odsouzení žalobce se vztahuje čl. IV odst. 1 písm. b) amnestie prezidenta republiky vyhlášené dne 1. 1. 2013, a proto se žalobci uložený trest promíjí.

Relevantní právní úpravu v dané věci představuje především ustanovení § 126 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb. podle něhož „*ten, kdo způsobil, že v důsledku jeho zaviněného protiprávního jednání zjištěného soudem nebo správním úřadem došlo ke skutečnostem rozhodným pro vznik nároku na dávku, je povinen zaplatit orgánu nemocenského pojištění regresní náhradu. Nárok na regresní náhradu nemá orgán nemocenského pojištění vůči pojištěnci, jemuž byla dávka vyplacena*“.

Podle § 57 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), „*jestliže vydání rozhodnutí závisí na řešení otázky, již nepřísluší správnímu orgánu rozhodnout a o které nebylo dosud pravomocně rozhodnuto, správní orgán si o ní může učinit úsudek; správní orgán si však nemůže učinit úsudek o tom, zda byl spáchán trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt a kdo za něj odpovídá, ani o otázkách osobního stavu*“. Podle § 57 odst. 3 téhož zákona pak „*rozhodnutím příslušného orgánu o předběžné otázce, které je pravomocné, popřípadě předběžně vykonatelné, je správní orgán vázán*“.

S ohledem na vznesenou žalobní argumentaci považuje zdejší soud za vhodné se nejprve zabývat otázkou, jakým význam v dané věci měla amnestie prezidenta republiky, v důsledku níž byl žalobci prominut uložený trest. Obdobnou otázkou se přitom již ve své judikatuře zabýval Nejvyšší správní soud, který k tomu v rozsudku čj. 10 As 61/2015-69,

výslovně uvedl, že „pravomocné odsouzení ... má pro odsouzeného celou řadu důsledků. *Není jím pouze konstatování viny konkrétního odsouzeného ve vztahu ke konkrétnímu trestnému činu a stanovení trestu či určení škody nebo nemajetkové újmy, jež má být poškozeným nahrazena v penězích, nebo bezdůvodného obohacení, které má být vydáno ... , ale také dočasná ztráta obecné bezúhonnosti a specifické důsledky předpokládané zvláštními zákony (...). Amnestie vyhlášená prezidentem republiky, stejně jako jeho individuální milost, neodstraňuje všechny tyto následky, nýbrž pouze ty, které jsou v rozhodnutí o amnestii výslovně uvedeny. (...) Amnestie, respektive následné rozhodnutí soudu o účasti jednotlivce na amnestii, tedy nemá podobně dalekosáhlé účinky jako zrušení odsuzujícího rozsudku, nýbrž má pouze omezené a výhradně do budoucna směřující následky. (...) Prezidentem udělená amnestie nic nemění na konstatování pachatelovy viny, tedy toho, že spáchal konkrétní trestní čin, nemá sama o sobě dopad do minulosti a do jiných právních odvětví, pokud zvláštní právní předpisy takový dopad nestanoví“.* Na základě výše uvedených závěrů, které jsou podle názoru zdejšího soudu aplikovatelné i v nyní projednávané věci, je tedy zřejmé, že ačkoliv jsou zahlazením odsouzení odstraněny negativní následky odsouzení (odsouzený se nadále považuje za bezúhonného), podklad odsouzení – pravomocný odsuzující rozsudek – nebyl zrušen a na tom, že odsouzený spáchal určitý trestný čin, se nic nemění.

Měl-li tedy v projednávané věci správní orgán I stupně (i žalovaný) k dispozici pravomocný rozsudek, podle něhož žalobce poškozené způsobil těžkou újmu na zdraví, nemůže na uvedených závěrech ničeho změnit skutečnost, že došlo k pomínutí negativních trestněprávních následků (prominutí trestu, zahlazení odsouzení). Z hlediska posouzení nároku na regresní náhradu dle výše citovaného § 126 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb. nemůže být odstranění některých následků odsouzení určující. Správní orgány tedy v dané věci postupovaly správně, pokud neshledaly přílehavou argumentaci žalobce, podle níž jeho odsouzení podléhá amnestii prezidenta republiky.

Důvodnými pak zdejší soud nemohl shledat ani žalobní námitky spočívající v tom, že se žalovaná v dané věci měla blíže zabývat důkazními prostředky použitými v trestním řízení a podrobně zkoumat, zda došlo k újmě na zdraví poškozené v důsledku jednání žalobce. K tomu je třeba zdůraznit, že ustanovení § 126 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb. je koncipováno tak, že otázka existence zaviněného protiprávního jednání osoby povinné k regresní náhradě a otázka příčinné souvislosti takového jednání s následkem, který byl důvodem pro vyplacení dávek nemocenského pojištění, je předběžnou otázkou ve smyslu § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu. O tom svědčí formulace „*jednání zjištěného soudem nebo správním orgánem*“. Správní orgán si proto nemůže učinit samostatný úsudek o tom, zda byla událost – důvod k výplatě dávky nemocenského pojištění – zapříčiněna jednáním žalobce. Pravomocným rozhodnutím soudu, včetně vymezení skutku, je správní orgán vázán ve smyslu citovaných ustanovení správního řádu i § 126 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 4 Ads 100/2013-82). V této souvislosti lze připomenout, že žalobce byl shledán vinným mimo jiné tím, že „*při plnění pracovních povinností ... nezajistil odpovídajícím způsobem pracovní prostor, nezajistil převážené ocelové dveře na paletě, která se na vidlicích zdvihacího zařízení převážila a spadla na poškozenou ... která utrpěla zranění*“. K tomu je třeba poznamenat, že správní orgány v dané věci rozhodovaly až poté, kdy citovaný trestní rozsudek okresního soudu nabyl právní moci.

S ohledem na výše uvedené je proto podle názoru zdejšího soudu nutno shledat jako zákonné žalobcem zpochybňované závěry správních orgánů, neboť není pochyb o tom, že v důsledku protiprávního zaviněného jednání žalobce došlo ke skutečnosti významné pro vznik nároku na dávku (nemocenské vyplácené poškozené v období od 10. 5. 2011 do 11. 9. 2011). Skutečnosti zjištěné trestním soudem pak nepochybně představují skutečnosti

rozhodnuté ve smyslu citovaného § 126 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb., neboť pokud by se žalobce nedopustil jednání označeného trestním soudem za protiprávní, ke zranění poškozené a vzniku nároku na uvedenou dávku dle zákona č. 187/2006 Sb. by nepochybně nedošlo. Opětovné provádění důkazů již provedených v trestním řízení a jejich opětovně hodnocení za těchto okolností správním orgánům nepřísluší. V této souvislosti soud rovněž konstatuje, že Krajský soud v Praze rozhodnutí o odvolání žalobce v trestní věci (rozsudek čj. 10 To 342/2012-166) nevystavěl argumentačně na tom, že jednání žalobce nemohlo rozhodným způsobem ovlivnit celý děj, jak žalobce v nyní projednávané žalobě uvádí. Krajský soud naopak v daném rozhodnutí jasně konstatoval, že „obžalovaný ... nese odpovědnost za předmětný úrazový děj i jeho následky“. Na výše uvedeném pak nemůže nic změnit ani skutečnost, že odvolací trestní soud považoval na rozdíl od soudu I. stupně jednání žalobce za případ nevědomé nedbalosti; nedbalost totiž představuje jednu z forem zavinění, a proto i v takové situaci jsou podmínky stanovené § 126 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb. naplněny.

S ohledem na výše uvedené tedy lze uzavřít, že žalovaný (i správní orgán I. stupně) v dané věci postupoval zákonně, pokud při posouzení, zda je žalobce povinen zaplatit regresní náhradu dle § 126 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb., aniž by sám hodnotil důkazy navrhané či provedené v trestním řízení, vyšel z pravomocného odsuzujícího rozsudku trestního soudu, který dostatečným způsobem identifikoval žalobce jako osobu, která způsobila, že došlo ke skutečností rozhodným pro vznik nároku dle zákona č. 187/2006 Sb.

Vzhledem k tomu, že soud neshledal žádnou ze žalobních námitek důvodnou, žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 28. února 2017

JUDr. Milan Podhrázký, v. r.
samosoudce

Za správnost:
Božena Kouřimová